

NEWSLETTER

maaliskuu 2011

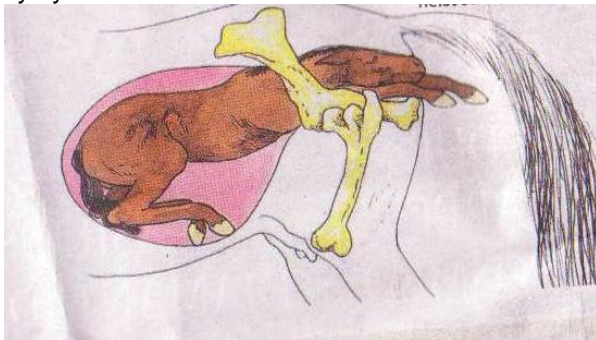
Maaliskuu on vierähtänyt jo taas käsistä. Talvi on pitänyt meitä tiukasti otteessa. Maaliskuun tuli liki päivittäin luntakin lisää, ja se rasittanut mieltä. Nyt jo kaipaisi selkeästi kevään ja heti. Jostain syystä tämä talvi on tuntunut jotenkin tavallista raskaammalta, vai ikäkö se alkaa painaa.

Kevät on varsomisen aikaa

Moni on kiinnittänyt huomiota Nemean viime päivinä rankasti venähtäneeseen vatsaan. Myös sen karsinaan on rakennettu korkeampi väliseinä, jotta tamma saa enemmän yksityisyyttä.

Nemean varsan pitäisi putkahtaa maailmaan toukokuun alkupuolella. Hevonen kantaa 11 kuukautta, ja nyt on Nemealla menossa tuo raskain viimeinen kuukausi, jolloin siitä itsestään varmaan jo alkaa tuntua hivenen tukalalta painavan vatsan kanssa.

Hevonen varsoo yleensä yö- tai ilta-aikaan kun tallissa on hiljaista. Hevonen pystyykin hivenen säätelemään synnytyksen alkua ja odottelemaan mielestään sopivan rauhallista hetkeä. Kun synnytys sitten alkaa, hevonen käy levottomaksi. Se käy makuulle ja nousee ylös monta kertaa. Hevonen myös hikoilee. Edeltävinä päivinä sen turvonneisiin utareisiin ilmestyneet maitotipat ovat kielineet lähestyvystä syntymästä.

Kuva: varsa on kääntynyt ja aloittanut syntymisen, kuva: Ridsport

Itse synnytyksessä tamma makaa kyljellään, pikkuvarsa tulee esiin läpinäkyvässä pussissa kuin sukeltaen. Ensin näkyy molemmat etukaviot, ja pian jalkojen välistä pilkistää jo pieni turpa. Kaviot on hevosen syntyessä aivan pehmeät, jotta ne eivät vahingoittaisi tammaa. Hevonen saa kovia supistuksia, joilla se työntää varsaa ulos. Ponnistus on monesti niin kova, että tamma on aivan nääntynyt varsan synnyttyä. Joskus olemme myös joutuneet auttamaan, eli vetämään hevosta ulos jaloista kiinni pitäen.

Useimmiten hevosen synnytys onnistuu hyvin, mutta on meidänkin pieneen varsajoukkoon sattunut niitä kertoja, kun kaikki ei ole mennyt hyvin.

Siksi on tärkeää seurata varsomista, jotta voisi yrittää hädän tullen auttaa. Tammaa valvotaan kameran avulla, jotta ei aiheuteta häiriötä talliin.

Kuva: tamma nuolee varsaa puhtaaksi, jälkeiset roikkuvat vielä tammasta, Roon ensihetket maailmassa. Roo syntyi poikkeuksellisesti laiturille.

Varsomisen jälkeen tamma nuolee märän varsansa puhtaaksi, ja synnyttää vielä jälkeiset ulos. Jälkeiset on verinen mössökasa kalvoja ja verta.

Varsan pitäisi nousta pystyyn heti kohta synnyttyään, koska sen täytyy saada muutaman tunnin sisään syntymästään ensimmäiset maidot. Alkuun tammalta tulee ns. ternimaitoa, joka sisältää varsalta tässä vaiheessa puuttuvat välttämättömät vasta-aineet.

kuva: Roo ensimmäistä kertaa "pystyssä"

Ja voin kertoa, että on tuskallista katsoa kuinka ne haparoivat ja hakevat nisää pysyen tuskin pystyssä hoippuvilla jaloillaan. Ja usein hermostunut, kokematon tamma kääntyy aina juuri sillä hetkellä, kun varsa on löytämässä nisälle ja sitten varsaa yrittää imeä äitinsä etujalkaa. Ja kun tätä toivotonta syömisestä harjoittelua tarkkaillet yleensä keskellä yötä, tuntuu käsittämättömältä että kuinka yksikään hevonen ylipäättään selviää hengissä tähän maailmaan.

Sitten on vielä yksi tärkeä vaihe. Pikkuvarsan pitäisi saada kakittua elämänsä ensimmäisen kerran viimeistään kuusi tuntia syntymästään. Tätä ensimmäistä kakkaa sanotaan pikikakaksi, se on kuivaa, mustaa ja kovaa kittiä joka varsan pitää saada ulos, jotta suoli alkaisi toimia luonnollisesti. Ja myös tämän vaiheen pitäisi huolellisen varsomistarkkailijan jaksaa vielä vahdata. Joten jos Jukka vaikuttaa toukokuussa hivenen tavallistakin väsyneemmältä, se johtuu siitä että valvontamonitoria on tuijotettu läpiyön toivoen että varsominen jo alkaisi. Varsominen ottaa tamman voimille, mutta niin se ottaa meidän henkilökunnankin voimille ja hermoille. Joka vuosi on vannottu, tämä sai olla laitimmainen kerta, ei enää koskaa tätä.

Pimeämpi talvi

Senioriratsastajamme ovat välistä kyselleet minulta kuulumisia ratsastajatoveristaan Hannelesta, joka on käynyt omaa taisteluaan. Jouluna hän kävi tervehtimässä hevosia. Mutta maaliskuun loppupuolella saimme suruksemme kuulla, että Hannele siirtyi ratsastelemaan pumpulisia pilviä pitkin. Toivomme jaksamista perheelle.

Kuva: Hannele

Tallityttö, vahva, rohkea ja luonnollinen

SRL:n arvion mukaan joka viides 10-19 vuotias tyttö harrastaa ratsastusta. Karoliina Ojanen on tehnyt väitöskirjan aiheesta, jossa hän tarkisteli tallielämää tyttöjen näkökulmasta.

Tallitytöllä tarkoitetaan tyttöä, joka käy usein ja jopa päivittäin tallilla. On sellaisiakin tallityttöjä jotka eivät itse ratsasta, vaan keskittyvät vain hoitamiseen.

Tallille muodostuu nuorten oman perheen ulkopuolinen yhteisönsä, jossa on omat periytyvät säännöt ja hierarkia. Hevosia hoidetaan tarkasti, tytöt oppivat toimimaan ryhmässä, tekemään päätöksiä ja ottamaan vastuuta.

Tallitytön kuuluu olla käytännöllisesti pukeutunut, mieluummin vähän rähjäinen kuin laitettu.

Meikkaus ei kuulu talliin. Ihanne on olla hyvä hevosen hoitaja, joka ei korosta itseään, laittaa hevosen edun edelleen, on ahkera, ystävällinen ja säntillinen.

Tarkemmin tästä tutkimuksesta voit lukea SRL:n sivuilta linkistä:

[http://www.ratsastus.fi/srl/uutiset/101/0/tallitytto - vahva rohkea luonnollinen](http://www.ratsastus.fi/srl/uutiset/101/0/tallitytto_-_vahva_rohkea_luonnollinen)

Kauden päätöskilpailut

Kevään loppuksi pidetään jälleen kouluratsastuskilpailut. Kyseessä on kilpailuharjoitus, johon kutsutaan myös tallin ulkopuolisia ratsukoita.

Kilpailut pidetään sunnuntaina 29.5.

Luokat ovat alustavasti seuraavat, muutoksia voi vielä tulla:

1)C-merkin kouluohjelma 1997

2)Helppo B KN Special 2009

virallinen kutsu kisoihin julkaistaan hieman myöhemmin.

Kouluohjelmia voit katsoa liiton sivuilta linkistä:

<http://www.ratsastus.fi/materiaalisalkku>

Piirustuksia hevosista

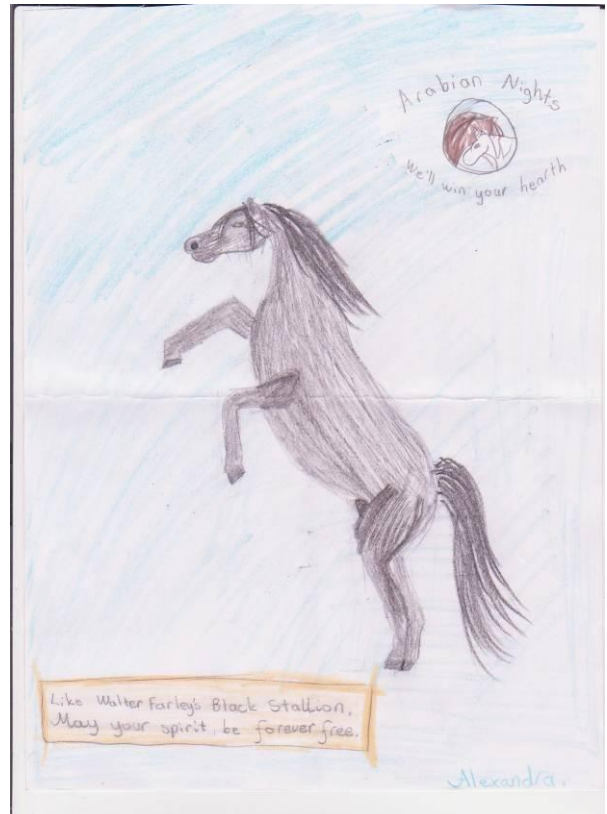
Viime tiedotteessa pyysin innokkaita piirtämään ja aiheena hevoset tietty. Hevonen ei ole niitä helpoimpia piirtää. Mutta hienosti ovat ratsastajamme siinä onnistuneet vai mitä mieltä olette?

Kuva: Erika Lantz: Prezewalskin hevonen

Kuva: Ronja Anderssonin piirros Vilistä

Kuva yllä ja alla: Alexandra

Kuva: Julle ja Pegasos

Ja tässä sitten Nelli Nion kommentit töistä:
Ensi katsomalta voin ilokseni todeta jokaisella hevostaiteilijallamme olevan aivan omanlaisensa tyyli ja kädenjälki. Oli myös mukavaa, että

kuvat olivat kattavasti eri välineillä toteutettuja: lyijykynä- ja puuväripiirroksia ja vesivärimaalauksia.

Erikan hienosta maalauksesta näkee heti, että sekä hevoskuvausta, että maalaustakin on jo aikalailla harjoiteltu. Vesivärimaalauksella on haasteellinen laji, jossa Erika osoittaa taitavuutta ruskeiden sävyjen runsaudella. Kuvan rajaus on rohkea ja tekee kuvasta mielenkiintoisen.

Aleksandra on lähestynyt hevosaihetta haastavasti vaikeimman kautta eli vangitsemalla kuvaan hevosen liikkeen. Molemmat kuvat ovat onnistuneita. Laitumella juoksevan hevosen melkein kuulee hirnuvan laumakavereilleen.

Ronja on saanut kuvaansa onnistuneesti Vilin hahmon ja katseen. Lyijykynän viiva on vakuuttavaa, piirtämistä on harrastettu selvästi jo jonkin aikaa.

Jullen piirroksessa Pegasoksen liike ja siipien suihke on kuvattu hienosti. Taustalle valittu auringon lasku tuo kuvaan lisää voimaa.

Näitä loppusanoja kirjoittaessa on kuukausi jo itseasiassa päässyt vaihtumaan ja aprillipäiväkin oli eilen. Nyt lauantai aamulla kun kello lähestyy seitsemää ja olen lähdessä ruokkimaan hevosia, näyttää lämpömittari paria plussaa kun eilen oli vielä -14. Ehkä se tästä nyt sitten alkaa se todellinen kevät ja päästään vähitellen näistä lumimassoista.

Hyvää kevättä!

www.perriertalli.fi

Eläinten kuvaaminen on haastavaa, mutta mukavaa. Piirtämistä pitää harjoitella paljon ja senkin jälkeen taitoa täytyy pitää yllä. Kesän alussa laidunkauden alettua voisimme pitää yhteisen piirustuspäivän ottaen kohteeksemme esim. Nemean ja Nemean tulevan varsan. Yhdessä tekeminen ja oikeasta elävästä mallista piirtäminen on opettavaista. Olisiko kiinnostusta kesäiseen piirustuspäivään?

Hienoja hevosaiheisia maalauksia on tehnyt Porvoolainen kuvataiteilija Ylva Holländer. Käykääpä kurkkaamassa. Tähän suurikokoiseen maalaukseen on muutama tovi vierähtänyt <http://www.ylvahollander.com/finnish/gallery/10hevon4.htm>
-Nelli